

دانشکده اقتصاد و مدیریت

طرح درسی اقتصاد بخش عمومی پیشرفته 2

(Advanced Public Economic II)

(دو واحدی) دوره دکتری

پیشنیاز :

اقتصاد بخش عمومی پیشرفته 1

اهداف کلی درس :

آشنا شدن دانشجویان با چگونگی بررسی سیاست از منظر تئوریهای اقتصادی (اقتصاد انتخاب عمومی)

اهداف رفتاری:

تسلط بر برنامه ریزی بودجه و تحلیل اقتصادی آثار

نظریه انتخاب عمومی یک نظریه سیاسی- اقتصادی است که به بررسی و تشریح انتخابهای عمومی (جمعی) می پردازد. فرض کنید از تک تک مردم در مورد قانون سربازی سوال کنند. احتمالاً تعداد کمی از مردم دوست دارند چنین قانونی وجود داشته باشد. اما مردم در نهایت نمایندههایی را انتخاب می کنند که به افزایش طول مدت سربازی رای می دهند! چرا؟ در تمام نظامهای سیاسی- اقتصادی مواردی از این موضوعات است که سعی دارند به آنها پاسخ دهند. و....

افزایش مالیات، وضع تعرفه بر کالاها و ... مثال دیگری است که ممکن است مردم به مدافع این نظریات رای دهند. آیا اکثریت مردم نادان هستند و نمی دانند باید چه کسی را انتخاب کنند که اوضاع را برایشان بهتر کند؟ چرا انتخاب عمومی رضایت خاطر عموم مردم را به ارمغان نمی آورد؟ و

هفته اول :

جلسه 1: انتخاب عمومی، شکل گیری نظریه انتخاب عمومی، ارکان و مشخصات نظریه انتخاب عمومی ،

تحلیل رنت جویی و رانت خواهی، ...

هفته دوم :

جلسه 1: اصول بنیادین انتخاب عمومی، نهادها و مکانیسمهای انتخاب عمومی، ...

هفته سوم :

جلسه 1: نگاهی به اقتصاد بخش عمومی ایران، سیاست مالی ، عوامل تعیین کننده ، ماهیت و اندازه بخش عمومی در جامعه ، کارایی اجتماعی (Social Efficiency) ، کارایی تخصیصی (Allocative Efficiency) ، بهره وری فنی (Technical Efficiency) ، بهره وری تولیدی (Productive Efficiency) ، ناکارآمدی در بازار انحصاری،

هفته چهارم :

جلسه 1: مدل‌های تبیین طبیعت انسان در مکاتب اقتصادی، انسان اقتصادی، مبانی انسان شناختی اقتصاد سرمایه داری، نگرش نظام‌های اقتصادی به انسان، ویژگی‌های انسان اقتصادی- منافع شخصی ، عقلانیت ابزاری، ناهماهنگی بین منافع فرد و اجتماع،

هفته پنجم :

جلسه 1: نقد و ارزیابی الگوی انسان اقتصادی از نظر نگرش اقتصاددانان و منتقدان نظام سرمایه داری و نگرش دینی ، تعاریف پایه حقوق انسان، اصول مهم هر نظام اقتصادی ، نظام مردم سالار کارآمد، دلایل عدم پیشرفت گسترده در سراسر جهان،

هفته ششم :

جلسه 1: دخالت دولت و بهینگی تولید کالای عمومی، اطلاعات نامتقارن، نحوه تخصیص منابع در نهاد دولت، اهتمام نظریه پردازان و اندیشمندان اقتصادی در مورد بازار و نهاد دولت چیست؟ آیا تحلیل نحوه تعیین قیمت و مبادله در بازار به منظور تبیین و پیش‌بینی مورد نظر علم اقتصاد کافی است؟ ...

هفته هفتم :

جلسه 1: بهره‌گیری از اصول و ابزارهای علم اقتصاد در علوم سیاسی ممکن و قابل توصیه است؟ آیا همانگونه که در بازار با مواردی از شکست مواجه هستیم، از «شکست دولت» نیز می‌توان صحبت به میان آورد؟ ...

هفته هشتم :

جلسه 1: انتخاب جمعی (تخصیص بهینه)، انتخاب جمعی (بازتوزیع)، انتخاب عمومی یا انتخاب جمعی (Public Choice theory) ، شیوه‌های تحلیلی نظریه انتخاب عمومی

هفته نهم :

جلسه 1: انتخاب قاعده رای گیری، انتخاب نوع کالای عمومی بر اساس رأی گیری، ترجیحات تک قله ای و دو قله ای

هفته نهم :

جلسه 1: ویژگیهای اثباتی قاعده اکثریت، ویژگیهای هنجاری قاعده اکثریت، انتخاب مقدار کالای عمومی بر اساس رأی گیری، سواری مجانی در اقتصاد، سواری مجانی در بازار

هفته دهم :

جلسه 1: توابع رفاه اجتماعی، سنجش نابرابری و فقر، درآمد فردی یا توزیع اندازه درآمد ، اندازه گیری فقر مطلق، فقر، نابرابری و رفاه اجتماعی، فرضیه های کوزنتس در باره U معکوس ، شاخص جدید چند بعدی فقر (MPE)،

هفته یازدهم :

جلسه 1: مشخصه های اقتصادی گروه فقر، شاخص های شیوع فقرمنطقه ای، گزینه های سیاسی، نابرابری درآمدی و فقر، اصلاح توزیع اندازه درآمد ها از طریق افزایش دارایی فقرا، نهادها، نابرابری ها و درآمدها، قانون های عمومی در برابر قانون های شهری، شاخص رفاهی اهلو والیا - چنری، ساخت یک شاخص وزنی فقر برای رفاه اجتماعی

هفته دوازدهم :

جلسه 1: عدم امکان یک نظم اجتماعی، رشد جمعیت و کیفیت زندگی، رشد جمعیت جهان در گذر تاریخ، ساختار جمعیت جهان، نیروی پنهان رشد جمعیت، هرم های جمعیتی در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته، گذار جمعیتی، دام جمعیتی مالتوس و انتقادات بر آن، نحوه اجتناب کشورها از دام جمعیتی با توسل به پیشرفت فناوریانه واجتماعی،

هفته سیزدهم :

جلسه 1: نظریه اقتصادی درباره زاد و ولد، ملاحظات در رابطه با توسعه و بارداری، ارتقاء نقش و جایگاه زنان و افزایش تحصیلات آنان. فرصت های اقتصادی برای زنان، افزایش درآمد خانواده از راه مستقیم و درآمدهای زن و مرد، توزیع مجدد درآمدها و دارایی ها از اغنیا به فقرا، کاهش مرگ و میر نوزادان از راه گسترش سلامت عمومی، ...

هفته چهاردهم :

جلسه 1: قانون اساسی به عنوان یک قرارداد فایده گرا، فایده گرایی (مطلوبیت گرایی «بنتام») و دیدگاه رالسی، شاخص های حکمرانی خوب، کنترل فساد، ثبات سیاسی

هفته پانزدهم :

جلسه 1: قرارداد عدالت اجتماعی، استقرار نظام های تامین اجتماعی و مراقبت های سالمندی در خارج از حیطه شبکه خانواده، افزایش فرصت تحصیل،

هفته شانزدهم :

جلسه 1: حقوق آزادی خواهی و انتخاب های اجتماعی، خصوصی سازی کالاهای عمومی، رویکرد انتخاب عقلانی، رویکرد جامعه شناختی انتخابات، رویکرد روانشناختی- سیاسی، چرخه های تجاری سیاسی (Political Budget Cycles)، رویکرد منفعت طلبی سیاسی سیاستگذاران

هفته هفدهم :

آزمون نهایی درس مطابق برنامه آموزشی اعلام شده دانشگاه

منابع درس:

- 1- مالیه عمومی و انتخاب عمومی : جلد دوم ، مترجم : دکتر الیاس نادران ، آرش اسلامی ، علی چشمی، نویسنده : جان کالیز ، فیلیپ جونز (Public Finance and Public Choice : Vol.2)
- 2- اقتصاد بخش عمومی جلد اول و جلد دوم مترجم : مرتضی سامتی، ناشر: نورعلم
- 3-

- 1- A. Atkinson and J. Stiglitz, (1980), Lectures in Public Economics.
- 2- A. Auerbach and M. Feldstein, (1985), Handbook of Public Economics: Vol. 1.
- 3- A. Auerbach and M. Feldstein, (1987), Handbook of Public Economics: Vol. 2.
- 4- D. Mueller, (1989), Public Choice II.
- 5- D. Starrett, (1988), Foundations of Public Economics.
- 6- G. Myles, (1994), Public Economics, Cambridge.
- 7- G. Myles, (1995), Public Economics.
- 8- J. Laffont, (1988), Fundamentals of Public Economics.
- 9- Jean Hindriks and Gareth D. Myles (2013) Intermediate public economics, second edition.
- 10- P. Self, (1993), Government by the Market? The Politics of Collective Choice.
- 11- R. Holcombe, (1988), Public Sector Economics.

12-

مقالات :

- 13- A. Sen (1995), "Rationality and Social Choice", AER, 85(1), 1-24
- 14- Atkinson and N. Stern, (1974), "Pigou, Taxation and Public Goods", Review of Economic Studies, 41, 119-128.
- 15- Ballard and D. Fullerton, (Summer 1992), "Distortionary Taxes and the Provision of Public Goods", Journal of Economic Perspectives 6, 117-131
- 16- Shantayanan Devarajan Danyang Xie and Heng-fu Zou, (1998), "Should public capital be subsidized or provided?", Journal of Monetary Economics, 41, 319-31.
- 17- So'ren Blomquist and Vidar Christiansen, (1999), "The political economy of publicly provided private goods", ٧٣, ٣١-٥٤/
- 18- T. Bergstrom, L. Blume and H. Varian, (1986), "On the Private Provision of Public Goods", Journal of Public Economics 29, 25-49.
- 19- T. Gaube, (2000), "When do Distortionary Taxes Reduce the Optimal Supply of Public Goods?", Journal of Public Economics 76, , 151-180.
- 20- W. L. Megginson and J. M. Netter, (2000), "From State to Market: A Survey of Empirical Studies on Privatization", Forthcoming, Journal of Economic Literature.
- 21-